

श्रीगणेशायनमः पूर्वस्मिन्पर्वणि अर्थार्थीकुटुंबनाशमनुस्ययमपिनश्यतीत्युक्तं इदानीं परधर्मानुगोब्राह्मणः तद्धर्मेऽपि मिथ्यतमं कर्म करोतीत्युच्यते तस्ते सहिता वीरा इत्यादिमासौमिकपर्वणि ततः दुर्योधने
 नसेनापत्येऽश्वत्थामोभिषेकानंतरं ते अश्वत्थामकृपाचार्यकृतवर्माणः शिविराभ्याशं शिविरनिकटस्थं देशं आसाद्य वाहान्विमुच्यन्त्यविशंते तियोजना ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ अनुसारः पृष्ठगमनं प्राद्रवन्निति पुनर्वा
 नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ संजय उवाच ततस्ते सहिता वीराः प्रयाता दक्षिणामुखाः ॥ उपास्तमन
 वेलायां शिविराभ्याशमागताः ॥ १ ॥ विमुच्य वाहां स्त्वरिता भीताः समभवंस्तदा ॥ गहनं देशमासाद्य प्रच्छन्नान्स्वविशंतते ॥ २ ॥ सैनानिवेशमभितो ना
 तिदूरमवस्थिताः ॥ निरुत्तानि शितैः शस्त्रैः समं ताक्षतविक्षताः ॥ ३ ॥ दीर्घमुष्णं च निःश्वस्य पाण्डवानेव चिंतयन् ॥ श्रुत्वा च निनदं घोरं पाण्डवानां जयैषिणां ॥ ४ ॥
 अनुसारभयाद्भीताः प्राङ्मुखाः प्राद्रवन्पुनः ॥ ते मुहूर्त्तान्ततो गत्वा श्रान्तवाहाः पिपासिताः ॥ ५ ॥ नामृष्यंतमहेष्वासाः क्रोधामर्षवशंगताः ॥ राज्ञो वधेन संतप्ता
 मुहूर्त्तं समवस्थिताः ॥ ६ ॥ धृतराष्ट्र उवाच अश्रद्धेयमिदं कर्म कृतं भीमेन संजय ॥ यत्स नागायुतप्राणः पुत्रो मम निपातितः ॥ ७ ॥ अवध्यः सर्वभूतानां व
 ज्रसंहननो युवा ॥ पाण्डवैः समरे पुत्रो निहतो मम संजय ॥ ८ ॥ नदिष्ठमभ्यतिक्रान्तुं शक्यं गावल्गणेनैः ॥ यत्स मेत्यरणे पार्थैः पुत्रो मम निपातितः ॥ ९ ॥ अद्रिसा
 रमयं नूनं हृदयं मम संजय ॥ हतं पुत्रशतं श्रुत्वा यन्नदीर्णं सहस्रधा ॥ १० ॥ कथं हि वृद्धमिथुनं हतं पुत्रं भविष्यति ॥ न त्वहं पाण्डवेयस्य विषये वस्तुमुत्सहे ॥ ११ ॥ कथं
 राज्ञः पिता भूत्वा स्वयं राजा च संजय ॥ प्रेष्यभूतः प्रवर्त्तयं पाण्डवेयस्य शासनात् ॥ १२ ॥ आज्ञाप्य पृथिवीं सर्वां स्थित्वा मूर्द्धनिसंजय ॥ येन पुत्रशतं पूर्णमेकेन निहतं
 मम ॥ १३ ॥ कृतं सत्यं वचस्तस्य विदुरस्य महात्मनः ॥ अकुर्वता वचस्तेन मम पुत्रेण संजय ॥ १४ ॥ कथमस्य भविष्यामि प्रेष्यभूतो दुरंतकृत् ॥ कथं भीमस्य वा
 क्यानिश्रोतुं शक्यामि संजय ॥ १५ ॥ अधर्मेण हते तात पुत्रे दुर्योधने मम ॥ कृतवर्मा कृपो द्रौणिः किमकुर्वत संजय ॥ १६ ॥ संजय उवाच गत्वा तु तावकारा
 जन्नातिदूरमवस्थिताः ॥ अपश्यंत वनं घोरं नानाद्रुमलतावृतं ॥ १७ ॥ ते मुहूर्त्तं तु विश्रम्य लब्धतोयैर्हयोत्तमैः ॥ सूर्यास्तमनवेलायां समासे दुर्महद्वनं ॥ १८ ॥
 नानामृगगणैर्जुष्टं नानापक्षिगणावृतं ॥ नानाद्रुमलताच्छन्नं नानाव्यालनिषेवितं ॥ १९ ॥ नानातोयैः समाकीर्णं नानापुष्पोपशोभितं ॥ पद्मिनीशतसंछन्नं
 नीलोत्पलसमायुतं ॥ २० ॥ प्रविश्य तद्वनं घोरं वीक्ष्यमाणाः समंततः ॥ शाखासहस्रसंछन्नं न्यग्रोधं ददृशुस्ततः ॥ २१ ॥
 हान्योजयित्वेति गम्यते ॥ ५ ॥ नामृष्यंत पिपासामपिन परामृष्टवन्तः राज्ञो दुर्योधनस्य ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥